

Warszawa, 27.04.2022

RECENZJA

dorobku **dra Roberta Majkuta** w postępowaniu habilitacyjnym prowadzonym przez Komisję Habilitacyjną pod przewodnictwem prof. Wojciecha Czakona, przed Komisją Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości

Odpowiadając na pismo dr hab. Tomasza Czapli, prof. Uł, z dn. 08.03.2022 (które odebrałam 24.03.2022 wraz z dokumentacją przekazaną przez Habilitanta), informujące o powołaniu mnie w skład Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie: nauki o zarządzaniu i jakości, przedstawiam recenzję dorobku naukowego doktora Roberta Majkuta. Dr Majkut jako główne osiągnięcie naukowe wskazał monografię „Przedsiębiorca wobec współczesnych uwarunkowań i czynników przedsiębiorczości” (CeDeWu, Warszawa 2021).

Przygotowana recenzja uwzględnia przesłane dokumenty, w tym monografię wskazaną przez habilitanta, a także wymogi zawarte w aktach regulujących przyznawanie stopnia doktora habilitowanego, w szczególności Ustawie z dnia 20 lipca 2018 Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zmianami), zwanej dalej Ustawą.

1. WPROWADZENIE

Otrzymana przeze mnie dokumentacja habilitanta obejmowała:

- Postanowienie Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości z dnia 28.02.2022 w sprawie powołania komisji habilitacyjnej
- monografię wskazaną jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy, („Przedsiębiorca wobec współczesnych uwarunkowań i czynników przedsiębiorczości”, CeDeWu 2021)
- kopie publikacji, w tym egzemplarze innych monografii niż ta wskazana przez Habilitanta jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy, a także kopia podręcznika,
- dane wnioskodawcy (kwestionariusz osobowy) i autoreferat,
- wykaz osiągnięć naukowych,
- kopię dyplomu doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii (Uniwersytet Wrocławski, 2001),
- kopie innych zaświadczeń i dokumentów.

Autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych i inne dokumenty zostały przygotowane z uwzględnieniem głównych wytycznych RDN o zostały do mnie dostarczone w formie wyłącznie papierowej.

Przesłany do oceny dorobek świadczy o różnorodnej aktywności habilitanta. Już na wstępie stwierdzam jednak, że aktywność Habilitanta nie spełnia w mojej opinii wymogów określonych w paragrafie 219 ust.1 Ustawy. Habilitant przedstawił dokumentację potwierdzającą uzyskanie stopnia doktora, nie posiada jednak w dorobku osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, nie wykazuje się także aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, którą można uznać za istotną. Analiza osiągnięć naukowo badawczych skłania do stwierdzenia, iż prace Habilitanta nie wnoszą znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny, zaś Jego rozwój naukowy po uzyskaniu stopnia doktora (2001) nie był dynamiczny (o czym świadczy np. liczba publikacji), osiągnięcia nie wystarczają do wydania pozytywnej opinii o Jego dorobku. Szczegółową ocenę dorobku Habilitanta przedstawiam poniżej, czym argumentuję moją opinię.

2. OCENA DOROBKU HABILITANTA

Dr Robert Majkut w 1996 ukończył studia magisterskie w Instytucie Socjologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Doktorat obronił na tej samej uczelni, w 2001 roku, na podstawie rozprawy „Urynkowanie gospodarki a formy przejawiania się aktywności ekonomicznej społeczeństwa polskiego w latach 1989 - 1999”, przygotowanej pod kierunkiem prof. Ludwika Skiby (Uchwała Rady Wydziału Nauk społecznych z 30 listopada 2001). Recenzentami w przewodzie doktorskim byli profesorowie Władysław Misiak i Wanda Patrzalek. W Autoreferacie Kandydat wskazuje, że w rozprawie tej połączył dorobek wielu nauk w tym socjologii, ekonomii i „nauk pokrewnych” (psychologii społecznej i demografii). Należy zatem wnioskować, że Jego szersze zainteresowanie dyscypliną nauki o zarządzaniu (obecnie nauki o zarządzaniu i jakości) zrodziło się po doktoracie.

W informacji o dotychczasowym zatrudnieniu dr Robert Majkut wskazał, że pracę rozpoczął jako adiunkt w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego (2002) i w tym samym czasie pracował w Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie. W 2008 odszedł z UW i rozpoczął pracę na pierwszym etacie jako adiunkt w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu, gdzie pełnił funkcję prodziekana do spraw studenckich, a następnie, do 2021 roku – do spraw studiów magisterskich.

Moją ocenę koncentruję na osiągnięciach Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora. Ocenę podzieliłam na trzy części: ocena głównego osiągnięcia (monografia), ocena pozostałej aktywności naukowej, oraz pozostałe elementy osiągnięć Kandydata. Zarówno monografia, jak i pozostały dorobek naukowo - badawczy, choć zawierają elementy z innych dyscyplin, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

A. Główne osiągnięcie – monografia

Jako swoje główne osiągnięcie Habilitant wskazał monografię „Przedsiębiorca wobec współczesnych uwarunkowań i czynników przedsiębiorczości” (CeDeWu, Warszawa 2021). Recenzentami wydawniczymi tej pracy byli prof. prof. Izabela Kołodkiewicz i Bogusław Kaczmarek. Zarówno wybór wydawnictwa, jak i specjalistów recenzujących pracę nie budzi wątpliwości.

Monografia liczy, wraz z bibliografią, spisami i załącznikami, 382 strony. Praca składa się z ośmiu rozdziałów, wstępu i zakończenia. Na jej końcu zamieszczono bibliografię i spisy.

Praca jest obszerna, Habilitant chciał w niej oddać wieloaspektowość przedsiębiorczości. Wyrazem tego jest określony na s. 10 cel: „[c]elem książki jest udzielenie odpowiedzi na pytanie badawcze: jakie współczesne uwarunkowania i czynniki wpływają na przedsiębiorców i przedsiębiorczość oraz jakie dają one możliwości przedsiębiorcom, by mogli skuteczniej zarządzać swoimi podmiotami gospodarczymi w obecnych warunkach?”. Następnie Habilitant przedstawia założenie: „[w] świetle celu postawione jest główne założenie badawcze, że współczesne, dynamicznie zmieniające się otoczenie społeczno – gospodarcze stanowi zarówno wyzwanie dla przedsiębiorców, ale wskazuje także na szereg sposobów i narzędzi efektywnego zarządzania”. Następnie przedstawiono 7 kwestii – z których większość to pytania, jedna zaś (ostatnia) to ogólne stwierdzenie. Niestety, we wstępie nie uzasadniono luki badawczej, którą takie ogólne opracowanie miałyby wypełnić. Stwierdzenie ze strony 12, iż „[p]rzedstawiony w książce problem funkcjonowania przedsiębiorców we współczesnych uwarunkowaniach i czynnikach przedsiębiorczości nie jest w sposób wystarczający opisany na gruncie literatury fachowej” nie jest poparte argumentami. Deficyt literatury dotyczącej uwarunkowań przedsiębiorczości nie został wykazany, co więcej – analiza wykorzystanej literatury wskazuje na to, że pracę oparto na relatywnie niewielkiej liczbie najnowszych artykułów z wiodących międzynarodowych periodyków z zakresu przedsiębiorczości – w bibliografii wskazano 48 artykułów, z czego 29 to artykuły z pism polskich (nie zawsze naukowych, np., tygodnik Polityka). Uważam, że stwierdzenie Habilitanta o tym, że w literaturze występuje wyraźny deficyt badań/publikacji dotyczących uwarunkowań przedsiębiorczości jest stwierdzeniem nieco na wyrost, słabo udokumentowanym i niepopartym wnikliwą analizą najnowszej literatury światowej (choćby wykonaniem SPL). Jeśli nawet jednak przyjmiemy, że monografia ma charakter raczej porządkujący, niż przełomowy, to szczegółowa analiza treści poszczególnych rozdziałów wskazuje na to, że niestety z analiz Habilitanta nie wyłania się spójny i rzeczywiście porządkujący model uwarunkowań.

Zarówno we wstępie, jak i w kolejnych częściach pracy Habilitant odnosi się do „uwarunkowań i czynników”. Nigdzie jednak nie zdefiniował precyzyjnie tych pojęć, czasami też stosuje je zamiennie – np. w części 1.3 zatytułowanej „Interdyscyplinarny system czynników rozwoju przedsiębiorczości” cały początek poświęcony jest uwarunkowaniom, zaś porządkujący

z założenia rysunek 1. – uwarunkowaniom i czynnikom. Wydaje się, że w osiągnięciu habilitacyjnym tytułowe pojęcia powinny zostać jaśniej określone.

W poszczególnych rozdziałach książki Autor analizuje rozmaite wymiary przedsiębiorczości – poczynając od definiowania pojęcia (r. 1), poprzez różne „uwarunkowania i czynniki” (r.2 – r. 7), a skończywszy na lapidarnym przedstawieniu wyników badania (r.8). Wypada żałować, że w podrozdziale 1.3 Autor nie skorzystał z okazji lepszego przedstawienia logiki konstrukcji monografii, która w obecnej formie wydaje się nie do końca spójnym zestawieniem rozmaitych wątków, nie zawsze analizowanych na tych samych poziomach. Takiej jasnej odpowiedzi dotyczącej wartości dodanej opracowania oraz logiko połączenia jego części nie znajdziemy również we wstępie. Stwierdzenie, że zastosowano podejście interdyscyplinarne nie jest wystarczające, podobnie jak określenie, że „w książce przedstawiono przedmiot badań, czyli przedsiębiorczość, w sposób komplementarny” (s. 357).

Po dokonaniu przeglądu definicji w rozdziale 1, dr Majkut przechodzi do r. 2, w którym przedstawia „Uwarunkowania i czynniki ekonomiczne przedsiębiorczości analizowane w istniejących opracowaniach”. Rozdział ten jest, zgodnie z zapowiedzią Autora, przedstawieniem podstawowych koncepcji ekonomicznych dotyczących przedsiębiorczości, zawiera również stwierdzenia dotyczące tego, że powstawanie przedsiębiorstw jest konsekwencją przedsiębiorczości. Rozdział trzeci łączy dwa poziomy – psychologiczny, indywidualny oraz społeczny (kulturowe i społeczne uwarunkowania), przy czym połączenie to nie jest do końca uporządkowane i dodatkowo – jest nieco wybiórcze i skrótowe, podrozdziały poświęcono „cechom charakterologiczno-osobowościowym”, kulturze i pochodzeniu społecznemu; rozdział ten jest w obecnej formie eklektyczny.

Czwarty rozdział zatytułowano „Uwarunkowania i czynniki przedsiębiorczości stanowiące współczesny wyraz przemian społeczno – gospodarczych”. Autor rozpoczyna rozdział od wyszczególnienia „nowych, współczesnych czynników przedsiębiorczości”, do których zalicza: globalizację, przemiany na rynku pracy, zmiany w postawach konsumenckich, zmiany technologiczne, zmiany w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwami. Abstrahując od tego, że ostatnie z wymienionych zjawisk może być uznane za konsekwencję poprzednich, nie uzasadniono takiego akurat wyboru trendów, które dodatkowo trudno uznać za najnowsze (choć same w sobie ulegają przemianie, jak choćby zjawiska globalizacyjne, które inaczej wyglądały pół wieku temu, a inaczej – obecnie). Ten, ogromnie rozbudowany rozdział, sprawia wrażenie nieco

oderwanego od wcześniejszych analiz. Dodatkowo, Habilitant akcentując nowość opisywanych czynników, rzadko kiedy sięga do literatury obejmującej ostatnie 5 lat przed wydaniem monografii (2017 – 2021), w szczególności do światowych periodyków z zakresu przedsiębiorczości. Przedstawione opisy są w związku z tym dość luźno osadzone we współczesnej dyskusji naukowej i sprawiają wrażenie podręcznikowego przedstawienia wybranych współczesnych trendów.

Rozdział 5 poświęcono innowacyjności, jako współczesnemu czynnikowi przedsiębiorczości. Nie jest do końca jasne, dlaczego – podobnie jak inne współczesne czynniki – nie został omówiony w rozdziale 4. Rozdział ten, podobnie jak niektóre poprzednie, zawiera analizy historyczne. Tym razem w zakończeniu znajdujemy jednak odejście od konwencji poprzednich analiz – Habilitant prezentuje „metodyki i metodologie” pomiaru innowacyjności (przedsiębiorstw i gospodarki), a także kończy rozdział łącznikiem z kolejną częścią – wskazując, że „innowacje przedsiębiorstw są konsekwencją procesu zarządzania podmiotami gospodarczymi”. Po tym wstępie Autor przechodzi do rozdziału 6 zatytułowanego „Współczesne uwarunkowania przedsiębiorczości w sektorze MMŚP jako wyraz procesu zarządzania ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania innowacjami”. Przyznam, że nie do końca przemawia do mnie stwierdzenie, że uwarunkowania są wyrazem procesu zarządzania, potraktuję je jednak jako niezręczność językową. Rozdział rozpoczyna się od określenia specyfiki zarządzania mikro, małymi i średnimi przedsiębiorstwami. W kolejnej części Autor przechodzi do problematyki zarządzania innowacjami, a następnie do kwestii związanych z kulturą organizacyjną definiowaną jako narzędzie zarządzania przedsiębiorstwem. Rozdział kończy analiza wyników wybranych badań dotyczących innowacyjności polskich przedsiębiorstw.

Ostatni z rozdziałów teoretycznych (rozdział 7) poświęcono „współczesnym instytucjonalnym uwarunkowaniom i czynnikom przedsiębiorczości”. Autor pisze w nim o instytucjach wspierających przedsiębiorczość i programach wsparcia przez nie oferowanych. Ta część ma charakter sprawozdawczy i właściwie nie ma w niej odwołań do źródeł naukowych.

Pracę wieńczą rozdział empiryczny i zakończenie. Podstawowym zaskoczeniem jest to, że przedstawione w nim badanie objęło przedsiębiorców i menedżerów, przy czym nie są to grupy zestawiane ze sobą w opisie wyników (wyniki analizowane są łącznie). Tych pierwszych było 14, menedżerów – 42.

Opis metodyki badania również budzi wiele wątpliwości. Wskazano, że badania zrealizowano hybrydowo, gdyż zastosowano kwestionariusz CAWI, ale respondenci mieli też okazję do swobodnej wypowiedzi. W jaki sposób? Czy chodzi o wykorzystanie pytań otwartych w badaniu? Jak wyglądał zastosowany kwestionariusz – w pracy go nie znajdujemy (np. w załączniku, byłby przydatny dla zrozumienia istoty badania). Jedną z kluczowych wątpliwości jest jednak to, w jaki sposób został skonstruowany kwestionariusz i w jaki sposób wykorzystano w tym celu rozbudowane rozważania z poprzednich części pracy? Badanie miało – jak można wywnioskować z opisu – charakter dedukcyjny, jakie zatem sformułowano hipotezy i na jakiej podstawie? Nie dowiadujemy się także kiedy było przeprowadzone badanie, ani w jaki sposób analizowano uzyskane w nim dane z pytań otwartych. Wydaje mi się, że w badaniu na poziomie osiągnięcia habilitacyjnego, można oczekiwać lepszego powiązania teorii z empirią, a także bardziej dogłębnej charakterystyki zarówno metodyki, jak i wyników badania. Właściwie nie przedstawiono żadnej dyskusji wyników, nie zestawiono ich z najnowszą polską i światową literaturą (choć Autor na przykład na s 356, odwołuje się ogólnie do jednego z wcześniejszych rozdziałów), nie wskazano, czy odpowiedzi przedsiębiorców (o których zgodnie z tytułem jest ta praca!) różniły się od odpowiedzi menedżerów – nie wskazano wreszcie dlaczego na podstawie wypowiedzi menedżerów Habilitant wnioskuje o wadze dla „praktyków przedsiębiorczości” (s. 355). Co ważne, nigdzie nie przedstawiono ograniczeń przeprowadzonego badania, co w tym przypadku byłoby kluczowe. Tak przedstawione badanie trudno ocenić wysoko. Lapidarne zakończenie ma charakter ogólnych rozważań, również nie ma w nim szerszej dyskusji wyników i wskazania teoretycznych czy praktycznych implikacji. Nie odniesiono się również wystarczająco do kwestii skuteczności i efektywności sygnalizowanej we wstępie pracy.

Jeśli chodzi o stronę formalną pracy, można stwierdzić, że jest ona na ogół poprawna. Pewne kwestie mogą budzić wątpliwości (np. format opisu artykułów, czy wydzielenie w bibliografii kategorii „Czasopisma” zawierającej artykuły z niektórych czasopism, podczas gdy artykuły z Zeszytów Naukowych rozmaitych uczelni, które na ogół przecież również są czasopismami, zamieszczono w części głównej). Język pracy jest poprawny, choć Autor nie uniknął pewnych niezręcznych sformułowań (jak choćby na początku wstępu: „Cele te stanowią udzielenie odpowiedzi na takie kwestie, jak...” lub tytuł rozdziału 2 – „...analizowane w istniejących opracowaniach” – to, że w istniejących jest chyba oczywiste). W pracy są także niejednoznaczne określenia, które trudno jest jasno zinterpretować z perspektywy nauk o zarządzaniu i jakości. Pojawiają się także błędy z nazwiskach (np. J. Rapega na s. 12, w przypisie

występujący już pod poprawnym nazwiskiem), nieścisłości w opisach (np. tabela 3 – zakres dat i treści w tytule i wierszach jest odmienny). Takie niezręczności jednak nie dyskredytują opracowania, choć są przejawem pewnego braku staranności.

Podsumowując, uważam, że monografia przedstawiona przez Habilitanta jako osiągnięcie, jest pracą ogólną, wielowątkową, w której wkład własny Habilitanta jest trudny do precyzyjnej identyfikacji. Wielość wątków nie przekłada się na głębię ich przedstawienia z wykorzystaniem najnowszej światowej literatury. Poszczególne wątki pracy mogą stanowić źródła w procesach dydaktycznych (np. przegląd wczesnych ekonomicznych koncepcji przedsiębiorczości), nie zawierają jednak nowych ujęć przyczyniających się do rozwoju dyscypliny, Trudno zidentyfikować dominującą perspektywę teoretyczną (lub perspektywy teoretyczne) w ramach których powstało opracowanie. Dodatkowo, tytułowy przedsiębiorca – nie jest głównym bohaterem analiz, na pierwszym planie znajdują się „uwarunkowania i czynniki”, co samo w sobie nie jest błędem, sprawia jednak że czytelnik ma wrażenie, iż tytuł pracy obiecuje dostarczenie nieco innych treści.

W mojej opinii, biorąc pod uwagę przedstawione powyżej argumenty, osiągnięcie naukowe **nie stanowi znacznego wkładu** w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.

B. Pozostała aktywność naukowa

Przez 20 lat po uzyskaniu stopnia doktora (2001), Habilitant zgromadził bardzo umiarkowany pod względem ilościowym dorobek naukowy.

Składają się na niego: 2 monografie, 2 współautorowane książki (skrypt dla studentów i raport), 8 artykułów w języku polskim (w tym jeden dopiero przyjęty do druku), 6 artykułów w języku angielskim (choć wymieniony jako pozycja 5 tekst wygląda na rozdział w monografii) oraz 9 rozdziałów w monografiach i innych opracowaniach w języku polskim. Licząc pozycje o naukowym charakterze – daje to niewiele ponad 1 publikację rocznie. Habilitant załączył w dokumentacji kserokopie (a w przypadku większości książek – oryginały) publikacji, co dało możliwość ich oceny. Jakościowa ocena publikacji, które dr Majkut ma w dorobku prowadzi do wniosku, że jest to dorobek zróżnicowany, tylko w części oparty na badaniach empirycznych. Duża część dorobku poświęcona jest przedsiębiorczości i innowacjom, co sprawia wrażenie spójności dociekań naukowych Habilitanta – i to trzeba ocenić pozytywnie.

Wiele prac jest opartych na nielicznych źródłach, najczęściej w przeważającej większości polskojęzycznych. Z jednej strony znajomość dorobku polskich autorów cieszy, z drugiej jednak – w przypadku wielu tematów - taki dobór źródeł zadziwia. Jest to wyraźnie widoczne na przykład w przypadku monografii dotyczącej przedsiębiorczości imigrantów, wydanej nakładem wydawnictwa WSB we Wrocławiu w 2017 roku. W tym czasie – i po części tak jest do dzisiaj – polskojęzyczna literatura poświęcona przedsiębiorczości imigrantów była bardzo skąpa. W książce tej znajdziemy niewiele ponad 20 źródeł międzynarodowych, z czego zaledwie kilka dotyczy przedsiębiorczości migrantów. Takie podejście utrudnia Kandydatowi umiejscowienie dorobku w aktualnych dyskusjach toczących się na świecie w naukach o zarządzaniu i włączenie się w międzynarodowy dyskurs naukowy, może także ograniczająco wpływać na rozpoznawalność dorobku.

Niestety nisko musi zostać oceniony także dobór miejsc publikacyjnych. Niewiele jest wśród nich pism renomowanych, a jeśli już – to są to wyłącznie pisma polskie. Oczywiście nie oznacza to, że Autor nie powinien publikować w dobrych polskich pismach, przeciwnie. Niemniej brak publikacji w rozpoznawalnych pismach lub wydawnictwach międzynarodowych jest wyraźnie widoczny. Wydaje się, że skąpość dorobku połączona z doбором miejsc publikacyjnych bezpośrednio przekłada się na rozpoznawalność Habilitanta. Choć rozpoznawalność, mierzona cytowalnością, nie jest jednym z kryteriów oceny, może stanowić przyczynek do interpretacji zasięgu oddziaływania prac Habilitanta. Dr Majkut nie ma w swoim dorobku prac znajdujących się w bazach danych SCOPUS, ma jedną w Web of Science, praca ta nie była jednak cytowana. W popularnym Google Scholar liczba cytowań jego prac, zgodnie z wnioskiem, to 40. Trudno określić, czy od momentu złożenia wniosku ta liczba wzrosła – Habilitant nie ma oficjalnego profilu. Takie wyniki można uznać za niskie w kontekście długości kariery naukowej.

W zakresie pozostałego dorobku naukowego i badawczego należy zwrócić uwagę na realizowane krajowe i międzynarodowe projekty naukowe, oraz na aktywność konferencyjną.

Jeśli chodzi o realizowane projekty badawcze, przedstawione przez Habilitanta zestawienie jest niekonkretne, zawiera listę wielu projektów, nie zawsze wiadomo jednak, jaką rolę pełnił Habilitant – kierownika, wykonawcy, czy inną - choć często pojawia się opis wykonywanych zadań. Nie podano kiedy realizowany był projekt, czy był finansowany w drodze konkursowej, jaka była wielkość finansowania itd. Z opisów można wnioskować, że projekty, w których uczestniczył Habilitant miały charakter głównie aplikacyjny lub dydaktyczny, niektóre

prawdopodobnie miały też komponent badawczy. Z opisów nie wynika, by dr Robert Majkut miał doświadczenie w kierowaniu projektami.

Habilitant brał udział w zaledwie siedmiu konferencjach naukowych i branżowych, wśród nich zabrakło najważniejszych dla środowiska przedsiębiorczości i nauk o zarządzaniu i jakości wydarzeń krajowych i międzynarodowych. Dodatkowo, poza jednym przypadkiem, nie wiadomo kiedy odbyły się konferencje. W tym jednym przypadku, w którym podano datę – Habilitant wskazał, że pełnił rolę przewodniczącego oraz członka komitetu naukowego, choć nie podano, kto był organizatorem.

Umiędzynarodowienie aktywności badawczej Habilitanta jest bardzo niewielkie, Publikacje są przeważnie w języku polskim i mają zasięg lokalny, niewielka jest jego obecność w międzynarodowym środowisku naukowym. W dokumentacji wskazano na kilkudniowy pobyt w USA (2012) oraz na wizytę „o charakterze naukowym w instytucjach okołobiznesowych” w Dreźnie w maju 2015 roku. Zatem nie udokumentowano międzynarodowej aktywności naukowej realizowaną w więcej niż jednej uczelni, którą można uznać za istotną. Podobnie, w dokumentacji nie wykazano takiej aktywności naukowej w jednostkach polskich. Habilitant wskazał zmianę miejsc pracy, a także pracę na kilku etatach, analiza dorobku nie wskazuje jednak w jaki sposób przełożyło się to na ewentualne międzyuczelniane osiągnięcia naukowe (publikacje, badania granty naukowe). Habilitant w Autoreferacie przedstawił wprawdzie obszerną część poświęconą aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni/instytucji (od s. 10), w tej części zamieszczono jednak informacje o aktywnościach wykonywanych w ramach pracy etatowej najpierw w UWr, a następnie w WSB. Habilitant wspomina na s. 13, że od 2015 jego uczelnia intensywnie współpracowała z uczelnią w Dniepropietrowsku, jednak indywidualne rezultaty Habilitanta są tutaj umiarkowane (brak na przykład współpracy z badaczami ukraińskimi, choć są publikacje w ukraińskim piśmie).

Podsumowując, pozostałe aktywności naukowe Kandydata nie pozwalają na zmianę ogólnej opinii na temat jego dorobku. Publikacje są nieliczne i mają głównie lokalny zasięg, Habilitant rzadko uczestniczył w konferencjach, zaś projekty w których brał udział zostały opisane w sposób utrudniający ocenę ich naukowego komponentu. Nie udokumentowano aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, którą można uznać za istotną, choć udokumentowano pewne elementy współpracy z innymi uczelniami.

C. Pozostałe osiągnięcia, w tym dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Dr Robert Majkut aktywnie angażuje się w działalność dydaktyczną, zajęcia dydaktyczne prowadzi od 1996 roku. Obecnie jego działalność dydaktyczna skoncentrowana jest na nauczaniu przedsiębiorczości, a także socjologii i komunikacji społecznej. Prowadzi również zajęcia z innych przedmiotów, luźniej związanych z jego wykształceniem, a w szczególności obecnymi zainteresowaniami badawczymi (ekonomia, demografia i inne). W trakcie swojej pracy Habilitant wypromował łącznie około 250 licencjatów i magistrów. Dr Majkut był promotorem pomocniczym w jednym przewodzie doktorskim (praca obroniona w 2018 roku).

Aktywność organizacyjna Kandydata również może zostać oceniona pozytywnie. Przez kilkanaście lat (2008 – 2021) pełnił on funkcję odpowiedzialnego za sprawy studenckie prodziekana Wydziału Finansów i Zarządzania WSB we Wrocławiu. Z przedstawionych w Autoreferacie informacji wynika, że podczas pełnienia tej funkcji dr Majkut wykazywał się dużą aktywnością, inicjując szereg działań związanych z doskonaleniem procesów dydaktycznych (np. wprowadzanie nowych kierunków czy przedmiotów). Podczas swojej wcześniejszej pracy w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Kandydat również angażował się w działania organizacyjne (np. będąc sekretarzem komisji rekrutacyjnej, czy też pełniąc funkcję skarbnika wrocławskiego oddziału PTS). W dokumentacji wskazano także na zaangażowanie Kandydata w kontakty z otoczeniem (np. Dolnośląska Loża BCC, Dolnośląska Rada Przedsiębiorczości i Nauki).

Opisana wyżej pozostała działalność dra Majkuta zasługuje bez wątpliwości na pozytywną opinię.

Wskazane w recenzji słabsze strony dorobku przeważają nad stronami silnymi. To uniemożliwia mi wyrażenie pozytywnej opinii o osiągnięciach dra Roberta Majkuta jako kandydata do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Całość dorobku mieści się w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, i jak już wskazałam na wstępie – nie wnosi wkładu do rozwoju tej dyscypliny.

Podsumowując moje uwagi zawarte w recenzji podkreślę, że za słabe strony dorobku Kandydata można uznać:

- Strategię publikacyjną, w której publikacje są jednocześnie nieliczne i zamieszczane w periodykach o niewielkim zasięgu,

- Brak publikacji w pismach z IF,
- Osiągnięcie, które nie jest dopracowane pod względem teoretycznym i w związku z tym nie wnosi wkładu do rozwoju dyscypliny,
- Słaba warstwa empiryczna pracy wskazanej jako główne osiągnięcie,
- Dorobek w niewielkim stopniu prezentowany jest na kluczowych dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych,
- Umiędzynarodowienie dorobku jest ograniczone,
- Brak doświadczenia w kierowaniu projektami badawczymi wyłanianymi w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych.

Za najważniejsze silne strony dorobku, które moim zdaniem przeważają nad słabymi i przesądzają o pozytywnej ocenie, można natomiast uznać:

- Dużą ogólną aktywność Kandydata na różnych polach, w ty dydaktycznym i organizacyjnym,
- prowadzenie badań naukowych skupionych wokół rozmaitych aspektów przedsiębiorczości i względną spójność dorobku,
- powiązanie zainteresowań badawczych z działalnością dydaktyczną.

3. WNIOSEK KOŃCOWY

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, w tym monografii pt. „Przedsiębiorca wobec współczesnych uwarunkowań i czynników przedsiębiorczości” (CeDeWu, Warszawa 2021), stwierdzam, że osiągnięcia naukowe Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora, a także jego wkład w rozwój dyscypliny nie są wystarczające do uzyskania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

W związku z powyższym nie popieram jego wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Beata Glinka

Wydział Zarządzania
Uniwersytet Warszawski